

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4

บทที่ 2 ข้อความคิดว่าด้วยการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบทางละเมิดของฝ่ายปกครอง

2.1 แนวคิดและวิวัฒนาการของการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบทางละเมิดของฝ่ายปกครองในประเทศไทย	5
2.1.1 หลักความรับผิดชอบของฝ่ายปกครอง	5
2.1.2 ผู้ที่ต้องรับผิดชอบ	11
2.1.2.1 กรณีความรับผิดชอบส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ (faute personnelle)	12
2.1.2.2 กรณีความรับผิดชอบของหน่วยงาน (faute de service)	13
2.1.2.3 กรณีความผิดร่วมกันระหว่างหน่วยงานกับเจ้าหน้าที่	15
2.1.3 เจือ้นไขของความรับผิดชอบทางละเมิดของฝ่ายปกครองในประเทศไทย	18
2.1.3.1 ความผิด	18
2.1.3.2 ความเสียหาย	20
2.1.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล	21
2.1.3.4 เหตุยกเว้นความรับผิดชอบ	21
2.1.3.4.1 กรณีที่ความเสียหายเกิดจากความผิดของผู้เสียหายเอง	22

2.1.3.4.2 กรณีที่ความเสียหายเกิดจากการกระทำของบุคคลที่สาม	22
2.1.3.4.3 กรณีที่ความเสียหายเกิดจากเหตุสุดวิสัย	22
2.1.3.4.4 กรณีที่ความเสียหายเกิดจากเหตุบังเอิญ	22
2.1.4 การกำหนดค่าสินไหมทดแทน	23
2.2 แนวคิดและวิวัฒนาการของการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบทางละเมิดของฝ่ายปกครองในประเทศไทย	25
2.2.1 ความหมายของความรับผิดชอบทางละเมิดของฝ่ายปกครอง	28
2.2.2 ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบในทางละเมิด	28
2.2.2.1 ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบของผู้ทำละเมิดเอง	30
2.2.2.2 ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดของผู้อื่น	30
2.2.2.3 ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบเด็ดขาด	30
2.2.3 เงื่อนไขของความรับผิดชอบทางละเมิดของฝ่ายปกครองในประเทศไทย	31
2.2.3.1 มีการกระทำละเมิดเกิดขึ้น	32
2.2.3.2 เป็นการกระทำละเมิดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ	34
2.2.3.3 เป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่	34
2.2.4 ผู้พิจารณากำหนดขอบเขตความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	34
2.2.5 การกำหนดค่าสินไหมทดแทน	35
2.3 เปรียบเทียบการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบทางละเมิดของฝ่ายปกครองของประเทศฝรั่งเศสและประเทศไทย	41
บทที่ 3 การกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายไทย	44
3.1 หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่	44
3.1.1 พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539	45
3.1.2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539	50
3.1.3 หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.2/ว.66 ลงวันที่ 25 กันยายน 2550 เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	56

3.2 การแบ่งแยกขอบเขตความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่.....	59
3.2.1 การแบ่งแยกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่	
ออกจากความรับผิดชอบตัว.....	60
3.2.1.1 กรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก.....	62
3.2.1.1.1 ผู้ที่ต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทน.....	62
3.2.1.2 กรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ.....	64
3.2.1.2.1 ขอบเขตความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	
ในผลแห่งละเมิดที่ตนได้กระทำต่อหน่วยงานของรัฐ.....	64
3.2.2 การแบ่งแยกความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเจ้าหน้าที่	
ในความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่.....	66
3.2.2.1 กรณีไม่จงใจหรือประมาทเลินเล่อธรรมดา.....	67
3.2.2.2 กรณีจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง.....	68
3.2.3 การกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่.....	70
3.2.3.1 การกำหนดจำนวนคำสั่งใหม่ทดแทนให้คำนึงถึง	
ระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม	
ในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวน	
ของความเสียหายก็ได้.....	70
3.2.3.2 กรณีที่ละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของรัฐ	
หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วน	
แห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย.....	71
3.2.4 การกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบระหว่างเจ้าหน้าที่ด้วยกัน.....	72
3.2.4.1 กรณีที่ละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลัก	
เรื่องลูกหนี้รวมมาใช้บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบ	
ใช้คำสั่งใหม่ทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น.....	72
3.3 วิธีการเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้คำสั่งใหม่ทดแทน.....	75
3.4 อายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องคำสั่งใหม่ทดแทน.....	79
3.5 การอุทธรณ์คำสั่งให้ชดใช้คำสั่งใหม่ทดแทน.....	81

บทที่ 4 การตรวจสอบคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 โดยศาลปกครอง	83
4.1 เจื่อนไขในการฟ้องคดีปกครองที่ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของหน่วยงานของรัฐที่เรียกให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	85
4.1.1 เจื่อนไขการฟ้องคดีเกี่ยวกับการเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดี	85
4.1.2 เจื่อนไขเกี่ยวกับคำขอให้ศาลมีคำสั่งบังคับเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดี	87
4.1.3 เจื่อนไขเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด	88
4.1.4 เจื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาในการฟ้องคดี	89
4.1.5 เจื่อนไขเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมศาล	91
4.1.6 เจื่อนไขเกี่ยวกับข้อห้ามในการฟ้องคดีต่อศาล	92
4.2 หลักที่ศาลใช้ตรวจสอบคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539	93
4.2.1 กรณีศาลเห็นว่าไม่มีความเสียหายจึงไม่มีการกระทำละเมิดเกิดขึ้น	93
4.2.2 กรณีที่ศาลเห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ในเรื่องที่เสียหายจึงไม่ต้องรับผิด	96
4.2.3 กรณีที่ศาลเห็นว่าคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนขาดอายุความเนื่องจากออกเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด	100
4.2.4 กรณีที่ศาลเห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจึงไม่ต้องรับผิด	103
4.2.5 กรณีที่ศาลเห็นว่า การกำหนดสัดส่วนความรับผิดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเจ้าหน้าที่ไม่ถูกต้อง	106
4.2.6 กรณีที่ศาลเห็นว่า การกำหนดสัดส่วนความรับผิดระหว่างเจ้าหน้าที่ไม่ถูกต้อง	109
4.2.7 กรณีที่ศาลเห็นว่า การกำหนดระดับความร้ายแรงของการกระทำละเมิดไม่ถูกต้อง	112

บทที่ 5	วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับคำสั่งให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบทางละเมิด	118
5.1	ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาว่าการกระทำละเมิด ในลักษณะใดเป็นการกระทำละเมิดโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง	119
5.2	ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบระหว่างเจ้าหน้าที่ กับหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539	123
5.3	ปัญหาเกี่ยวกับการนำพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาใช้บังคับกับการกระทำละเมิด ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ	125
5.4	ปัญหาเกี่ยวกับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด	128
5.5	ปัญหาว่าการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จะมีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์หรือไม่	131
5.6	ปัญหาเกี่ยวกับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบถึงแก่ความตายก่อนที่หน่วยงานของรัฐ ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องรับผิดชอบถึงแก่ความตายหลังจากที่หน่วยงานของรัฐออกคำสั่งให้ เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	132
5.7	ปัญหาเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของความเห็นของกระทรวงการคลัง	137
5.8	ปัญหาเรื่องการกำหนดให้ต้องอุทธรณ์คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	138
5.9	ปัญหาเกี่ยวกับการนับอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้อง ค่าสินไหมทดแทนของหน่วยงานของรัฐ	141
บทที่ 6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	145
6.1	บทสรุป	145
6.2	ข้อเสนอแนะ	152
	รายการอ้างอิง	154
	ภาคผนวก	157
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	191